

UZASADNIENIE

Formularz (...)	Sygnatura akt	IV Ko 52/20	
1. WNIOSKODAWCA			
J. K.			
2. ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA			
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki	
1.			
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki	
1.	720 000 zł na rzecz wnioskodawczyni i uczestniczki S. N.	odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty	
3.	Inne		
1.			
3. Ustalenie faktów			
3.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.1.1.	W. G. urodził się w dniu (...) we wsi S., gm. O.. Po ukończeniu edukacji w zakresie 7 oddz. szkoły powszechnej od 1924 r.	protokół przesłuchania W. G. z dnia 7 kwietnia 1951 roku	k. 7-12 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 39-40

	<p>obywał służbę wojskową w P. oraz D., z której został zwolniony na przełomie 1925/1926 r. z powodu choroby żołądka. W latach następnych zajmował się działalnością rolniczą a także działał w ramach Stronnictwa Ludowego. W czasie okupacji hitlerowskiej W. G. był członkiem Stronnictwa Ludowego a w 1944 roku został komendantem powiatowym Batalionów Chłopskich w O.. Po wyzwoleniu działał w (...) gdzie pełnił funkcję sekretarza a następnie członka zarządu.</p>		
3.1.2.	<p>Za swoją działalność W. G. otrzymał odznaczenia: Odznakę G. oraz Krzyż Partyzancki w 1948r.</p>	<p>protokół przesłuchania W. G. z dnia 7 kwietnia 1951 roku</p>	<p>k. 18 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52,</p>
pismo Kancelarii Prezydenta	k 26		
zeznania świadka S. N.	k 87		
zeznania świadka J. T.	k 87odw.		
3.1.3.	<p>W. G. został zatrzymany w dniu 23 marca 1951 roku i jako tymczasowo aresztowany został osadzony w więzieniu (...) w Ł..</p>	<p>postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego</p>	<p>k.17 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 42,</p>
zeznania świadka J. T.	k 87odw.		
3.1.4.	<p>Z uwagi na silną neuropsychozę z częstymi napadami, a następnie ciężką postać nerwicy</p>	<p>zaświadczenie lekarskie z dnia 14 maja 1951 roku</p>	<p>k. 32 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 44</p>

	<p>wegetatywnej wywołanej przez silne przeżycia psychiczne podczas pobytu w więzieniu w dniu 25 czerwca 1951 roku i opuścił on areszt na skutek wydanego postanowienia o umorzeniu postępowania p-ko W. G., które jednak w maju 1952 r. zostało uchylone.</p>		
postanowienie o umorzeniu śledztwa	k. 46-47		
postanowienie o uchyleniu postanowienia o umorzeniu śledztwa	k. 48-49		
obliczenie kary	k 66		
3.1.5.	Kolejne zatrzymanie W. G. nastąpiło w dniu 11 sierpnia 1952 roku.	wnioski z dnia 11 sierpnia 1952 roku	k. 63 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 50
3.1.6.	Po jego aresztowaniu pogorszyła się sytuacja finansowa rodziny, co W. G. martwiło szczególnie.	wypowiedź W. G. w ostatnim słowie	k 58
zeznania świadka S. N.	k 86		
3.1.7.	W. G. został oskarżony o to iż będąc członkiem (...) gromadził materiały dotyczące struktury i działalności Wojewódzkiego (...) w Ł., osób zagrożonych aresztowaniem będących członkami (...) a także ostrzeżeń przed przyjmowaniem w szeregi (...) ludzi związanych z UB.	akt oskarżenia z dnia 31 sierpnia 1952 roku p-ko W. G.	k. 80-83 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 52-55

pismo do Naczelnika Wydziału Śledczego	k 45		
3.1.8.	Za wskazane powyżej działania W. G. został skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 6 listopada 1952 roku sygn. Sr 301/52 na karę 4 lat pozbawienia wolności, złagodzoną następnie na mocy ustawy o amnestii z 22 listopada 1952 roku postanowieniem z dnia 4 marca 1954 roku do wysokości 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.	wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 6 listopada 1952 roku sygn. Sr 301/52	k. 148 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 59-61
pismo z dnia 31 marca 1954 roku,	k. 161 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, decyzja (...) k 62-63,		
zarządzenie wykonania kary	k 64		
3.1.9.	W okresie od 11 sierpnia 1952 roku do 24 kwietnia 1954 roku W. G. przebywał najdłużej w więzieniu w Ł., następnie w S., W. i I..	zawiadomienie z 20 lutego 1953 roku więzienia w Ł. o przeniesieniu więźnia do więzienia w S.,	k. 182 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52 k 65;
pismo Naczelnika Więzienia z W. do (...) w Ł. o przeniesieniu więźnia z S. do W.	k. 185 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52		
zawiadomienie z dnia 5 marca 1954 roku o przeniesieniu więźnia do I.,	k. 195 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52 k 72		
zawiadomienie o zwolnieniu więźnia W. G. przez Naczelnika	k. 222 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52 k 73-74		

Więzienia w I. z dnia 24 kwietnia 1954 roku			
zeznania świadka S. N.	k 86		
3.1.10.	W szczególności w więzieniu (...) warunki życia były bardzo ciężkie. W. G. spał bez jakiegokolwiek przykrycia, na gołych pryzkach, zimą w nieocieplonej celi. Podczas przesłuchań stosowano wobec niego różnego rodzaju tortury zarówno fizyczne, jak i psychiczne, polegające m.in. na zmuszaniu do wielogodzinnego stania na baczność, oblewaniu zimną wodą, podwieszania pod sufitem na prześcieradle i bicia pasami, by wymusić na nim przyznanie się do winy. Był regularnie głodzony i zastraszany.	zeznania świadka S. N.	k 86
zeznania świadka J. T.	k 87odw.		
3.1.11.	Żona W. Z. G. w dniu 5 grudnia 1953 roku zwróciła się do (...) z prośbą o ułaskawienie – uzasadniając to trudną sytuacją w gospodarstwie rolnym jednak otrzymała odpowiedź negatywną.	pismo Z. G. z rodziną do (...)	k. 186-189 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 67-70
zawiadomienie o negatywnym załatwieniu prośby o ułaskawienie	k.190 pliku IPN Ld (...), Sr 301/52, k 71		
3.1.12.	Po pobycie w więzieniu W. G. znacząco podupadł na zdrowiu zarówno fizycznym jak i	zeznania świadka S. N.	k 86-86odw.

	psychicznym. Konieczna była nawet hospitalizacja w szpitalu psychiatrycznym.		
3.1.13.	W. G. miał żonę Z. M., J. K. – wnioskodawczyni i S. N. – uczestniczka są dziećmi z tego związku. W. G. zmarł 26 lipca 1985 roku.	odpis skrócony aktu zgonu W. G.	k 34,
świadectwo ślubu z Z. M.	k 35;		
odpis skrócony aktu zgonu Z. M. z d. M.	k 36;		
odpis skrócony aktu urodzenia J. K.	k 37, 94		
odpis skrócony aktu urodzenia S. N.	k 91		
odpis skrócony aktu małżeństwa J. K.	k 92		
odpis skrócony aktu małżeństwa S. N.	k 93		
3.1.14.	W. G. w 1985 r. „pośmiertnie” nadano Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Wcześniej w 1973 r. otrzymał także Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.	pismo Kancelarii Prezydenta	k 26
zeznania świadka S. N.	k 87		
zeznania świadka J. T.	k 87odw.		
3.1.15.	Postanowieniem z dnia 22 października 2019r. Sąd Okręgowy w Łodzi	POSTANOWIENIE	k 32-33

	stwierdził nieważność wyroku b. Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 6 listopada 1952 roku ora postanowienia b. Najwyższego Sądu Wojskowego w (...) z dnia 29 grudnia 1952r.		
3.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.2.1.			
4. ocena DOWODÓW			
4.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
3.1.1-3.1.15	zeznania świadka S. N., zeznania świadka J. T., dowody z dokumentów	Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, składający się przede wszystkim z dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy i nie były kwestionowane przez żadną ze stron oraz wiarygodnych zeznań świadków S. N. i J. T.. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, nie tylko dlatego, iż nie zostały przedstawione sądowi żadne dowody, które	

		<p>kwestionowały by ich depozycje, ale także dlatego, że w większości były one potwierdzone dowodami z dokumentów. Okoliczności związane z działalnością W. G., aresztowaniami, skazaniem i odbywaniem kary, a ostatecznie uznaniem za nieważne wyroku go skazującego przez Sąd Okręgowy w Łodzi, potwierdzają dokumenty znajdujące się w aktach toczących się postępowań. Fakt, że W. G. po aresztowaniu martwił się o rodzinę potwierdzają jego wypowiedzi podczas wygłaszania przez niego ostatniego słowa na rozprawie.</p>	
<p>4.2. <i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i></p>			
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>5. PODSTAWA PRAWNA</p>			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
1.			

Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
1.	350 000 zł	odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
<p>Żądanie wnioskodawczyni J. K. spełnia warunki formalne określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991r (Dz. U. Nr 34 poz. 149 ze zmianami) o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, który dotyczy zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłe z wykonywania wobec ojca wnioskodawczyni takiego orzeczenia. W. G. bezspornie był niesłusznie skazany za czyn związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.</p> <p>Uwzględniając tę okoliczność oraz odpowiedzialność Skarbu Państwa kształtującą się w oparciu o zasadę ryzyka nie ma najmniejszych wątpliwości, iż żądanie</p>			

wnioskodawczyni zadośćuczynienia w związku z tym niesłusznym skazaniem jest zasadne.			
Inne			
3.	1.		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
6. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA			
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
1.			
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
	350 000 zł (po 175 000 zł na rzecz wnioskodawczyni i uczestniczki) Tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez W. G. krzywdę J. K. wystąpiła o 720 000 zł na rzecz swoją i siostry S. N.. W kwestii zadośćuczynienia przepisy	odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty	

prawa nie dają żadnych kryteriów, które winny decydować o jego wysokości. Kryteriów tego typu nie zawierają międzynarodowe przepisy prawa cywilnego materialnego, które dotyczą zadośćuczynienia, zwłaszcza art. 445 kc i art. 446 kc. Jedyny wskazany wyznacznik odnoszący się do pojęcia należnego zadośćuczynienia został określony w art. 445 § 1 kc, w którym jest mowa, że zadośćuczynienie winno być „odpowiednie”. W tożsamy sposób kwestia ta została ujęta w art. 446 § 4 kc. Na tle uregulowań z zakresu prawa cywilnego w orzecznictwie od lat wykształciły się zasady odnoszące się do pojęcia „odpowiedniego” zadośćuczynienia i obowiązują one zasadniczo niezmiennie od kilkudziesięciu lat. Zasada jest, iż zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta jednak nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 26.02.1962 roku, 4 CR 902/61, OSN CP 1963,

nr 5, poz. 107; z dnia 24.06.1965 roku, I PR 203/65, OSPiKA 1966, poz. 92; G. Bieniek [w] – „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, tom I, Warszawa 1996, str. 369 i nast. oraz podane tam orzecznictwo).

W tożsamy sposób pojęcie zadośćuczynienia rozumiane jest na gruncie przepisów prawa karnego. Generalnie podkreśla się, iż zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny, adekwatny do doznanej krzywdy. Nie może ono służyć wzbogaceniu się, jak i winno uwzględniać aktualne warunki życia i przeciętną stopę życiową społeczeństwa. Zadośćuczynienie powinno być wynikiem oceny krzywd zaistniałych po stronie poszkodowanego, konsekwencji i skutków jakie go dotknęły. Podstawą zaś tych ustaleń winny być zbiektywizowane, rzetelne kryteria, a nie jedynie subiektywne odczucia poszkodowanego, choć owe odczucia należy wziąć pod uwagę, ale w ujęciu ogólnospołecznym. Brak jest obiektywnych mierników, w oparciu o które zadośćuczynienie można by wyliczać. Zasadniczo określenie wysokości należnego zadośćuczynienia

pozostawione zostało
swobodzie oceny
sędziowskiej. Nie oznacza
to oczywiście dowolności
w tego typu orzekaniu. Z
całą pewnością przyznane
zadośćuczynienie nie
może mieć symbolicznego
charakteru, winno
przedstawiać określoną
ekonomicznie realną
wartość, która stanowi
odczuwalną rekompensatę
doznanej krzywdy, a
z drugiej strony musi
zamykać się w rozsądnych
granicach, nie stanowić
nieuzasadnionego
wzbogacenia, wykraczać
poza aktualny, przeciętny
poziom życia
społeczeństwa.

Przechodząc na grunt
przedmiotowej sprawy
wskazać należy, że według
wskazanych wyżej zasad
winna być oceniana
kwestia wysokości
należnego
wnioskodawczyni i
uczestnicze
zadośćuczynienia w
związku z niesłusznym
skazaniem ich ojca.
W sprawie nie ulega
wątpliwości, że
tymczasowe aresztowanie,
następnie odbywanie
kary, pogorszenie stanu
zdrowia, spowodowało
po jego stronie szereg
negatywnych i
odczuwalnych przeżyć
psychicznych.

Elementem, który rzutuje
na ocenę doznanej
krzywdy i wysokości
zadośćuczynienia jest

niewątpliwie fakt, że skazanie i pozbawienie wolności W. G. było przez niego niezawinione, niesłuszne, a wręcz przeciwnie było zapłatą za postawę patriotyczną, co dodatkowo wzmacniało poczucie krzywdy.

Ponadto pobyt w Zakładzie Karnym był dla W. G. sytuacją całkowicie obcą. Sam fakt osadzenia dla osoby, która nigdy wcześniej nie przebywała w takim miejscu w warunkach izolacji, stanowił dla niego duży wstrząs. Musiał się przystosować zarówno do ciężkich warunków jak i atmosfery tam panujących.

Podkreślić także wypada, że warunki w czasie pozbawienia wolności W. G. z całą pewnością odbiegały na niekorzyść w stosunku do innych osób osadzonych w tym czasie, w szczególności gdy przebywał w więzieniu w Ł.. N. wiadomym jest, że więźniowie polityczni byli traktowani brutalnie, poddawani torturom, m.in. w celu wymuszenia zeznań, uprzykrzano im życie na różne sposoby. Oznacza to, że ojca wnioskodawczyni spotkały dodatkowe dolegliwości i szykany związane z jego izolacją, które wykraczały poza zakres typowego wówczas tymczasowego aresztowania i odbywania kary.

Jako dodatkową dolegliwość wskazać także należy pogorszenie zdrowia psychicznego i cierpienia fizyczne.

Skalę cierpień i przeżyć W. G. pogłębiły niewątpliwie znacząco kwestie związane z jego ówczesną sytuacją rodzinną. Miał bowiem żonę i dzieci, które pozostały same w gospodarstwie. Nie mogąc udzielić wsparcia rodzinie przeżywał tę sytuację. W. G. cierpiał zatem nie tylko z powodu rozłąki i braku kontaktów z bliskimi, niemożności uczestniczenia w wychowaniu dzieci, ale także z powodu troski o podstawowy byt członków rodziny. Przeżywane cierpienia psychiczne muszą być uwzględnione jako element wpływający istotnie na skalę doznanej krzywdy oraz zadośćuczynienie.

Na wysokość należnego zadośćuczynienia rzutuje niewątpliwie również okres przebywania w izolacji wynoszący łącznie 23 i pół miesiąca, czyli niemal dwa lata. Oczywiście sam element czasu pozbawienia wolności nie ma charakteru decydującego dla wysokości należnego zadośćuczynienia, ale obrazuje on również skalę doznanych cierpień i krzywd psychicznych. Czas trwania określonej dolegliwości jest istotną

przesłanką rzutującą na zakres doznanej krzywdy, stanowiąc punkt wyjścia dla oceny należącego zadośćuczynienia.

Oceniając całość przedmiotowych okoliczności podniesionych wyżej przez sąd, należało zasądzić na rzecz wnioskodawczyni J. K. i uczestniczki S. N. tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wynikłe z niesłusznego skazania ich ojca W. G. kwoty po 175 000 zł. Jest to kwota, która uwzględnia wszystkie podniesione wyżej przez Sąd okoliczności, jak i opiera się o zasady wypracowane w doktrynie i orzecznictwie, którymi należy kierować się przy określaniu wysokości należącego zadośćuczynienia, a które Sąd wskazał wyżej. Oceniając rozmiar krzywdy doznanej przez W. G. Sąd zauważa głębokość i skalę negatywnych przeżyć psychicznych zaistniałych po stronie wnioskodawcy. Jednak przyznana kwota zadośćuczynienia musiała uwzględniać pełną gamę okoliczności składających się na skazanie, pozbawienie wolności W. G. i ich skutki oraz konsekwencje, o jakich była już mowa wyżej. Nadto należy podkreślić, że Sąd był zobowiązany miarkować należne zadośćuczynienie, co wynika z powyższych

uwag oraz poglądów ugruntowanych w orzecznictwie. Kwota należnego zadośćuczynienia musiała bowiem oznaczać się umiarem, być adekwatna do realiów społecznych, zamożności mieszkańców, wartości pieniądza. Orzeczona kwota nie mogła być źródłem nadmiernych korzyści majątkowych, ale też musiała stanowić wymierną i realną wartość. Winna być to kwota słuszna, ale nie wygórowana. W tym aspekcie należy zaznaczyć, iż zasądzona kwota w żadnej mierze nie może być traktowana jako symboliczna. Stanowi ona, obiektywnie rzecz ujmując, wymierną i realną wartość. Ocena ta musi być dokonana przez pryzmat realiów społecznych, a nie subiektywnej oceny wnioskodawczyń.

Zasądzając wysokość zadośćuczynienia Sąd posiłkowo uwzględnił wysokość przeciętnego wynagrodzenia za pierwszy kwartał 2021 roku ogłoszonego Komunikatem Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Wynagrodzenie to wynosiło brutto 5681,56 złotych. Jego wysokość Sąd wziął pod uwagę jako pewien punkt odniesienia dla określenia realnego zadośćuczynienia, jako

przeciętny wskaźnik poziomu życia społecznego. Oczywistym jest, że przesłanka ta nie miała charakteru decydującego. Stanowiła pewien element uzupełniający dla oceny należnego zadośćuczynienia, jako przejaw urzeczywistnienia zasady sprawiedliwości społecznej, mający obiektywny charakter. Jednakże nawet przy jego uwzględnieniu Sąd uczynił to z korzyścią dla wnioskodawczynie i uczestniczki, biorąc pod uwagę skalę negatywnych przeżyć zaistniałych po stronie ich ojca, a związanych z jego niesłusznym skazaniem. Zasądzona kwota zadośćuczynienia na ich rzecz stanowi ponad sześćdziesięciokrotną wartość w/w przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczynie nie wykazała i nie udowodniła, aby wnioskodawczynie i uczestniczce należało przyznać kwotę zadośćuczynienia przekraczającą 350 000 złotych, a już w szczególności żadaną z tego tytułu kwotę 720 000 złotych. W tym wypadku zaś na wnioskodawczynie ciążył obowiązek udowodnienia tej okoliczności, a to nie zostało zrealizowane. Innymi słowy kwota

	<p>350 000 złotych zadośćuczynienia jest właściwą i adekwatną sumą, jaką z tego tytułu należało zasądzić wobec wnioskodawcy i uczestniczki kierując się wskazanymi wyżej zasadami.</p> <p>W odniesieniu do zgłoszonego żądania dotyczącego odsetek wskazać należy, że orzeczenie Sądu w przedmiotowej sprawie ma charakter konstytutywny, co oznacza, że dopiero prawomocne orzeczenie sądowe określa wymaganą sumę odszkodowania i zadośćuczynienia. Skarb Państwa od tej pory dopiero, w wypadku opóźnień z zapłatą należności, ponosi odsetki za tę zwłokę. Dlatego sąd przychylił się do żądania wnioskodawcy o zasądzenie odsetek od uprawomocnienia się wyroku.</p> <p>W zakresie wykraczającym poza kwotę zasądzoną zadośćuczynienia wniosek J. K., jako niezasadny, podlegał oddaleniu.</p>		
Inne			
3.	1.		
7. <i>Inne</i> ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
8. <i>Koszty procesu</i>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
3.	Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zmianami) Sąd zasądził na rzecz J. K. zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1000 zł, gdyż takie koszty poniosła, co zostało potwierdzone złożonym do akt paragonem.	
4.	O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991r (Dz. U. Nr 34 poz. 149 ze zmianami).	
9. <i>PODPIS</i>		